

Аудит з промислової безпеки і охорони праці.

План

1. Форми аудиту з промислової безпеки і охорони праці. Об'єкти аудиту;
2. Правове регулювання аудиту з промислової безпеки і охорони праці;
3. Порядок проведення аудиту з охорони праці та промислової безпеки;
4. Проведення внутрішнього аудиту підприємства;
5. Документація з охорони праці підприємства.

1. Форми аудиту з промислової безпеки та охорони праці. Об'єкти аудиту

Аудит з промислової безпеки та охорони праці є важливим інструментом для забезпечення безпеки працівників та запобігання нещасним випадкам на підприємствах. Аудит дозволяє виявити потенційні ризики та недоліки в системах управління охороною праці, забезпечити відповідність нормативно-правовим вимогам і поліпшити умови праці.

Форми аудиту:

1. **Внутрішній аудит** — проводиться власними силами підприємства або організації. Він є частиною внутрішнього контролю за охороною праці та промисловою безпекою і допомагає виявляти і усувати недоліки в роботі системи охорони праці.

2. **Зовнішній аудит** — здійснюється сторонніми аудиторами, наприклад, незалежними організаціями або державними контролюючими органами (наприклад, Держпраця). Зовнішній аудит зазвичай є обов'язковим для деяких категорій підприємств і надає об'єктивну оцінку стану безпеки на виробництві.

3. **Регулярний та позаплановий аудит** — регулярний аудит проводиться згідно з графіками, визначеними на підприємстві, а позаплановий

здійснюється при виникненні конкретних потреб або у разі виявлення серйозних порушень безпеки.

Об'єкти аудиту включають всі аспекти діяльності підприємства, що мають відношення до промислової безпеки та охорони праці. Це:

- **Умови праці на робочих місцях:** наявність та якість засобів індивідуального захисту, освітлення, вентиляція, санітарно-гігієнічні умови.
- **Технічні засоби та обладнання:** відповідність стандартам безпеки та технічної справності обладнання.
- **Оцінка ризиків:** аналіз можливих небезпек, що виникають у процесі виробництва.
- **Наявність і відповідність документації:** оцінка політики і процедур підприємства з охорони праці.
- **Навчання та підготовка працівників:** наявність тренінгів з охорони праці для працівників, рівень їхньої обізнаності з безпекою.

2. Правове регулювання аудиту з промислової безпеки і охорони праці

Аудит з промислової безпеки та охорони праці регулюється низкою нормативно-правових актів, які визначають вимоги щодо безпеки на виробництві та зобов'язання підприємств з охорони праці.

1. **Закон України "Про охорону праці"** — основний закон, який визначає загальні принципи та вимоги до охорони праці на підприємствах, в тому числі проведення аудиту.

2. **Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку проведення перевірок органами державного нагляду за охороною праці"** — визначає порядок здійснення перевірок з охорони праці, а також аудиторських перевірок, здійснюваних державними органами.

3. Національні стандарти та технічні регламенти з охорони праці — включають вимоги до забезпечення безпеки на робочих місцях, проведення оцінки ризиків, організації навчання та ін.

4. Правила охорони праці для окремих видів виробництва — ці правила регламентують вимоги до безпеки на конкретних підприємствах, таких як хімічні, металургійні або гірничі.

5. Міжнародні стандарти — наприклад, ISO 45001, який встановлює вимоги до системи менеджменту охорони здоров'я та безпеки праці на підприємствах.

Аудитори повинні враховувати всі ці нормативно-правові акти під час проведення перевірок та оцінки стану охорони праці на підприємствах.

3. Порядок проведення аудиту з охорони праці та промислової безпеки

Порядок проведення аудиту за охороною праці та промисловою безпекою складається з кількох етапів, які сприяють забезпеченню комплексного підходу до перевірки стану безпеки на підприємстві.

1. Підготовка до аудиту:

- Визначення мети і завдань аудиту.
- Ознайомлення з документацією підприємства щодо охорони праці.
- Підготовка необхідних матеріалів і інструментів для проведення перевірок.

- Формування команди аудиторів та розподіл обов'язків.

2. Збір інформації та перевірка об'єктів аудиту:

- Огляд робочих місць і технологічних процесів.
- Аналіз технічного стану обладнання та засобів захисту.
- Оцінка рівня підготовки працівників.
- Вивчення відповідності діяльності підприємства національним і міжнародним стандартам охорони праці.

3. Аналіз результатів аудиту:

- Визначення відповідності умов праці вимогам законодавства.
- Оцінка ступеня ризиків, пов'язаних з виконанням робіт.
- Виявлення недоліків та порушень.

4. Підготовка звіту та рекомендацій:

- Формування звіту про результати аудиту.
- Визначення заходів для усунення виявлених порушень і недоліків.
- Надання рекомендацій щодо покращення стану охорони праці та

промислової безпеки на підприємстві.

5. Моніторинг виконання рекомендацій:

- Контроль за виконанням заходів з усунення порушень, вказаних у звіті.
- Проведення повторних перевірок для оцінки ефективності вжитих заходів.

4. Проведення внутрішнього аудиту підприємства

Внутрішній аудит на підприємстві з охорони праці та промислової безпеки є важливою складовою частиною системи управління безпекою. Внутрішній аудит зазвичай проводять спеціалісти або відповідальні особи підприємства, які мають відповідні знання і кваліфікацію.

Процес внутрішнього аудиту включає такі етапи:

- **Підготовка внутрішнього аудиту** — визначення плану аудиту, складу комісії, термінів проведення.
- **Перевірка на місці** — аудитори оглядають робочі місця, перевіряють стан технічних засобів і обладнання, збирають інформацію через опитування працівників.
- **Аналіз відповідності законодавству та стандартам** — порівняння умов на підприємстві з вимогами нормативно-правових актів і міжнародних стандартів.

- **Оцінка результатів та звітування** — після завершення аудиту складається звіт, у якому вказуються основні порушення та рекомендації для покращення ситуації.

5. Документація з охорони праці підприємства

Документація є важливим елементом при проведенні аудиту, оскільки вона дозволяє підтвердити відповідність умов праці нормативним вимогам та контролювати виконання заходів з охорони праці.

Основні види документації:

1. **Політика підприємства в сфері охорони праці** — стратегічний документ, який визначає основні принципи, цілі та завдання підприємства у сфері охорони праці.

2. **Інструкції та правила з охорони праці** — включають детальні вимоги до безпеки на різних робочих місцях.

3. **Протоколи та акти перевірок** — оформлюються після проведення внутрішніх і зовнішніх перевірок.

4. **Журнали обліку** — ведуться журнали для реєстрації різних аспектів охорони праці, таких як обстеження робочих місць, інструктажі з техніки безпеки, облік нещасних випадків.

5. **Звіти та рекомендації за результатами аудиту** — звіти по результатах перевірок, в яких зазначаються виявлені порушення та заходи для їх усунення.

Документація забезпечує не тільки контроль за дотриманням вимог, але й є доказом у разі проведення перевірок з боку державних органів нагляду.

Аудит з промислової безпеки та охорони праці є важливим інструментом для забезпечення належних умов праці на підприємствах, зниження ризиків виробничих травм та аварій. Проведення аудиту допомагає виявляти недоліки в системі управління безпекою, своєчасно їх усувати і вдосконалювати

політику охорони праці. Важливим аспектом є правильне правове регулювання та належна документація, що підтверджує виконання всіх вимог з охорони праці на підприємствах.